

Centar za inovativne studije

Centar za inovativne studije (CIS) izvorno je utemeljen kao Centar za komparativnohistorijske studije (CKS) 5. lipnja 2001. odlukom Vijeća Odsjeka za povijest i Projektnoga vijeća Zavoda za hrvatsku povijest na zajedničkoj sjednici od ožujka 2001. godine. Proistekao je iz razvojnih potreba međunarodnoga istraživačkoga projekta *Triplex Confinium – hrvatska višegraničja u euromediterskom kontekstu*, utemeljenoga 1996. godine na inicijativu dr. sc. Drage Roksandića. Projekt je institucionalno umrežio Zavod za hrvatsku povijest, Abteilung für Südeuropäische Geschichte gradačkoga sveučilišta i Institute on Southeastern History of the Central European History. Nastao je iz spoznaja o problematici višegraničja stečenih višegodišnjom suradnjom D. Roksandića s gradačkim profesorom Karlom Kaserom (1954–2022) i zagrebačkim profesorom Nenadom Moačaninom. Postupno se nametnula potreba pobližih kontinuiranih rasprava teorijskih i metodoloških aspekata projekta na temelju unaprijed dogovorene svjetske i domaće literature te istovremeno zajedničkih kritičkih propitivanja individualnih i kolektivnih istraživanja članova projekta. Fokus djelovanja CKS-a od početaka je vezan za komparativnu historiju, polazeći od pretpostavke da se kompleksnost duga trajanja plurikulturalnih fenomena, njihovih povezivanja i umrežavanja u odnosu na regionalni, europski i svjetski kontekst, dapače pluralnost hrvatske povijesti u strukturnome smislu općenito nazučinkovitije mogu obuhvatiti upravo na taj način. Dakle glavna svrha CKS-a bila je uspostavljanje funkcionalne organizacijske jedinice koja potiče inovacije, integracijske potencijale i dijalošku kulturu. U tome se nesumnjivo uspjelo pa je s vremenom stvorena organizacijska platforma pomoću koje se nastojalo koordinirati, kako u disciplinarnim okvirima hrvatske historiografije tako i u širem interdisciplinarnom kontekstu hrvatskih društveno-humanističkih znanosti, procesom povezivanja različitih metodoloških i teorijskih tradicija s praksom.

Krug stalnih i povremenih projektnih suradnika od 2001. do 2005. godine činili su – ne navodeći akademiske titule jer su se mijenjale – Dragan Markovina i Tea Perinčić Mayhew, stalići od 2004. godine, te povremeni Borna Fürst-Bjeliš, Anna-Maria Grünfelder, Valentina Gulin Zrnić, Hamdija Hajdarhodžić, Emil Heršak, Željko Holjevac, Ivan Jurišić, Marin Knezović, Sanja Lazanin, Kristina Milković, Dubravka Mlinarić, Dane Pejnović, Mirela Slukan Altić, Jelka Vince Pallua itd. Strani suradnici bili su Wendy Bracewell, Snježana Buzov, Giovanni d'Alessio, Hannes Grandits, Siegfried Gruber, Egidio Ivetić, Isao Koshimura, Alfred J. Rieber, Snježana Šušnjara i drugi. Svi su oni na različite načine bili vezani i za novostvoreni CKS, koji se u lipnju 2001. godine formalno konstituirao u sastavu: Zrinka Blažević (tajnica), Kristina Milković, Hrvoje Petrić, Drago Roksandić (voditelj), Marko Šarić i Nataša Štefanec. U raspravama CKS-a povremeno su sudjelovali i Dino Mujadžević, Zvonko Kovač, Jelena Lakuš, Elvis Orbanić i Sandra Prlenda Perkovac.

Između lipnja 2001. i srpnja 2005. održana su ukupno 52 radna sastanka CKS-a. To je razdoblje kad je CKS organizirao i više znanstvenih tribina Zavoda za hrvatsku povijest te različitih vrsta znanstvenih i stručnih skupova u Zagrebu i drugdje u Hrvatskoj, redovito s međunarodnim sudjelovanjem. Okrugli stol *Ekohistorija danas*, održan na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu u travnju 2000. godine, i Seminar za nastavnike povijesti *Ekohistorija i zavičajna povijest*, održan u Karlovcu krajem kolovoza 2004. godine, imali su

Izbor izdanja iz različitih biblioteka Centra za inovativne studije.

tacije, koja je podrazumijevala istovremenu otvorenost i prema historijskoj komparatistici i prema povjesno shvaćenim kulturnim studijima bio je međunarodni znanstveni skup *Pamćenje i historija u Srednjoistočnoj Europi*, koji je organiziran u suradnji s francusko-hrvatskim projektom *Du Danube à la Méditerranée: espaces, sociétés, transferts culturels* (Od Dunava do Mediterana: prostori, društva, kulturni transferi), utemeljenim na L’École pratiques des hautes études (EPHE, IVe section), te Jacquesom Le Riderom kao njegovim voditeljem. Tridesetak izlagača iz desetak zemalja u zagrebačkome je Goethe-Institutu na dvojezičnoj, hrvatsko-francuskoj konferenciji od 19. do 22. siječnja 2006. kumuliralo iskustvo koje je također imalo dugoročnije učinke, i to ne samo u Hrvatskoj. Zbornik *Mémoire et histoire en Europe centrale et orientale*, koji su u nakladi Presses universitaires de Rennes uredili i realizirali Daniel Baric, J. Le Rider i D. Roksandić, učinio je Centar međunarodno prepoznatljivim prije svega doprinosima njegovih članova i hrvatskih suradnika.

Od 2005. godine dugoročnu istraživačku orijentaciju Centra uvelike oblikuju i *Desničini susreti*, točnije Program društveno-humanističkih i kulturoloških istraživanja Desničini susreti, koji je u drugačijem obliku

pionirsku ulogu u razvitku ekohistorije u Hrvatskoj, zahvaljujući doprinosima svih članova CKS-a, a posebno H. Petrića. Formativno je posebno bio važan znanstveni kolokvij *Komparativne metode u društvenim i humanističkim znanostima danas* (Zagreb, 28. svibnja 2002), u radu kojega su sudjelovali Drago Roksandić, Zrinka Blažević, Miroslav Bertoša, Radovan Ivančević, Vitomir Belaj, Vjeran Katunarić, Rade Kalanj, Dag Strpić, Dragan Lalović, Petar Korunić, Lino Veljak, Nives Majnarić-Pandžić, Aleksandar Durman, Borislav Grdin, Zvonko Kovač, Dušan Marinković, Milana Černelić, Tihana Petrović Leš, Dunja Brozović Rončević, Robert Holjevac i Višeslav Aralica. Sinopsisi doktorskih disertacija članova CKS-a bili su ponuđeni kao poticaji za raspravu na skupu.

Članovi CKS-a imali su značajna udjela u pripremi i realizaciji Prvoga hrvatskog simpozija o nastavi povijesti *Zavičajna povijest u interkulturnom kontekstu* (Opatija, studeni 2003). Zbornik pod istim naslovom, koji su 2006. godine uredili i realizirali Marijana Marinović i Drago Roksandić, pojavio se u vrijeme kad je CKS redefinirao svoju programsku orijentaciju te u skladu s time promijenio i naziv u Centar za komparativnohistorijske i interkulturne studije (CKHIS). Odluka o tome donijeta je na 40. radnom sastanku, održanome 9. studenoga 2004. Odluka je proistekla iz sve većeg otvaranja članova CKS-a prema teorijama i metodama nove kulturne historije, a posebice njezinim inter- i transkulturnim problematikama i praksama. Vrhunac takve orijentacije, koja je podrazumijevala istovremenu otvorenost i prema historijskoj komparatistici i prema povjesno shvaćenim kulturnim studijima bio je međunarodni znanstveni skup *Pamćenje i historija u Srednjoistočnoj Europi*, koji je organiziran u suradnji s francusko-hrvatskim projektom *Du Danube à la Méditerranée: espaces, sociétés, transferts culturels* (Od Dunava do Mediterana: prostori, društva, kulturni transferi), utemeljenim na L’École pratiques des hautes études (EPHE, IVe section), te Jacquesom Le Riderom kao njegovim voditeljem. Tridesetak izlagača iz desetak zemalja u zagrebačkome je Goethe-Institutu na dvojezičnoj, hrvatsko-francuskoj konferenciji od 19. do 22. siječnja 2006. kumuliralo iskustvo koje je također imalo dugoročnije učinke, i to ne samo u Hrvatskoj. Zbornik *Mémoire et histoire en Europe centrale et orientale*, koji su u nakladi Presses universitaires de Rennes uredili i realizirali Daniel Baric, J. Le Rider i D. Roksandić, učinio je Centar međunarodno prepoznatljivim prije svega doprinosima njegovih članova i hrvatskih suradnika.

Od 2005. godine dugoročnu istraživačku orijentaciju Centra uvelike oblikuju i *Desničini susreti*, točnije Program društveno-humanističkih i kulturoloških istraživanja Desničini susreti, koji je u drugačijem obliku

izvorno utemeljen još 1989. godine u sklopu Zavoda za hrvatsku povijest, uz potporu Odbora za koordinaciju proučavanja povijesti i kulture srpskoga naroda u SR Hrvatskoj pri JAZU. Od tada pa do danas *Desničini susreti* održavaju se redovito, čime nisu samo najdugovječnija djelatnost Centra već i najrazgranatija. Naime program *Desničinih susreta* obuhvaća međunarodne skupove u Hrvatskoj (Zagreb, Zadar, Split) i inozemstvu (Beograd), kao i popratna predavanja, predstavljanja i okrugle stolove, stručne izložbe te druge kulturno-umjetničke manifestacije. Do 2023. godine pod vodstvom je D. Roksandića, u višegodišnjoj suradnji prije svega s Ivanom Cvijović Javorina te nizom drugih suradnika, u sklopu *Desničinih susreta* održano 18 znanstvenih skupova na kojima je sudjelovalo ukupno 309 sudionika, od studenata do akademika i emeritiranih profesora, uključujući stručnjake iz Hrvatske i inozemstva (Srbija, Bosna i Hercegovina, Slovenija, Italija, Austrija, Mađarska, Japan itd.). Pored toga u sklopu „Biblioteke Desničini susreti“ objavljeno je preko dvadeset svezaka u različitim serijama, od posebnih izdanja do zbornika radova sa znanstvenih skupova te programskih knjižica skupova.

Stalno umnožavanje sve zahtjevnijih djelatnosti Centra iziskivalo je potrebu za promjenom njegova ustrojbenoga statusa na Filozofskome fakultetu, tj. pretvaranje Centra u fakultetsku ustrojbenu jedinicu. Taj proces pokrenut je 2006. godine. Stalnim programskim inovacijama Centar je do tada uspio umrežiti veći broj suradnika, napose profesora, s više odsjeka Filozofskoga fakulteta, pa su već prvi podnesak Vijeću Filozofskoga fakulteta s time u vezi od 17. listopada 2006. pored voditelja D. Roksandića i tajnice Z. Blažević potpisali i Sanja Cvetnić (Odsjek za povijest umjetnosti), Milana Černelić (Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju), Davor Dukić (Odsjek za kroatistiku), Aleksandar Durman (Odsjek za arheologiju), Ivo Goldstein (Odsjek za povijest), Zvonko Kovač (Odsjek za južnoslavenske jezike i književnosti), Smiljka Malinar (Odsjek za talijanistiku), Tihana Petrović Leš (Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju) i Mateo Žagar (Odsjek za kroatistiku). Odlukom Fakultetskoga vijeća 25. siječnja 2007. okončan je proces institucionalizacije Centra, koji od tada više nije pod Zavodom za hrvatsku povijest, već predstavlja zasebnu fakultetsku ustrojbenu jedinicu. Od 4. siječnja 2013. stupio je na snagu *Pravilnik o organizaciji rada*, koji je dodatno odredio njegovo ustrojstvo i organizaciju djelatnosti. Tom je prilikom Centar definiran kao „ustrojbena jedinica Filozofskog fakulteta koja se bavi komparativističkim i interdisciplinarnim znanstveno-istraživačkim i nastavnim radom u području humanističkih i društvenih znanosti te primjenom znanstvenih spoznaja u razvojnim projektima kulturnih i društvenih djelatnosti“. Određeno je da njime upravlja voditelj te su uspostavljeni kolegij i vijeće Centra. Odlukom Fakultetskoga vijeća od 9. rujna 2014. D. Roksandić imenovan je voditeljem (dužnost obnaša od osnutka CKS-a do odlaska u mirovinu krajem rujna 2018. godine). Konstituirajuća sjednica Vijeća Centra održana je 8. srpnja 2015.

Od sama utemeljenja Centar je usmjeren prema provođenju svojih znanstvenih i istraživačkih ciljeva i problemski artikuliranih rezultata u izravnoj povezanosti s nastavnom djelatnosti pojedinih članova. To je u praksi značilo uvođenje suvremenih teorijskih paradigmi i metodoloških orientacija raznolikih izvořišta u rad sa studentima kroz nastavu i druge oblike suradnje. U prvim dvama desetljećima postojanja Centra to su uglavnom pristupi srednjoeuropskih, napose njemačkih, austrijskih i talijanskih, a potom i francuskih te angloameričkih stručnjaka na društveno-humanističkome području. I danas je takvo povezivanje teorije i prakse obilježje Centra, u djelatnostima kojega sudjeluju studenti diplomske i doktorske razine različitih studijskih grupa Filozofskoga fakulteta, i to u djelatnostima od priređivanja web-sadržaja, digitalnih obavijesti i izdanja Centra u različitim bibliotekama sve do organizacije znanstvenih skupova i stručnih događanja.

I prije formalne institucionalizacije kao fakultetske ustrojbene jedinice Centar je imao razgranate djelatnosti, koje su se s vremenom različitim intenzitetima razvijale. Od procesa reforme sustava visokog

Fotografija sa skupa „Ante Starčević: lik – djelo – historiografija”, 2023, Vijećnica Filozofskoga fakulteta, na fotografiji slijeva nadesno: Tomislav Galović, Vlatka Vukelić, Domagoj Tončinić (dekan Filozofskoga fakulteta), Filip Šimetin Šegvić, Željko Holjevac i Ivica Šute.

održana je 2024. godine, izravno povezana s Mikrohistorijskom radionicom Centra, naime u travnju 2024. priređen je međunarodni znanstveni skup *Miroslav Bertoša i njegovi inovativni doprinosi u historiografiji. Povodom izlaska knjige Trošenje života*, ostvaren u suradnji s Fakultetom hrvatskih studija, odnosno Odsjekom za povijest i Znanstvenim zavodom Fakulteta hrvatskih studija. Tako su organizacijski povezani Fakultet hrvatskih studija na kojemu je M. Bertoša skoro dva desetljeća predavao te Centar za inovativne studije, s kojim je od samih početaka njegova funkciranja profesor aktivno surađivao.

Centar je osim toga dugo bio važan faktor u obnovi i revitalizaciji Kule Janković Stojana u Islamu Grčkom. Predstavljao je posredničku platformu pri donošenju Sporazuma o utemeljenju Međunarodnoga sveučilišnog centra u kompleksu same kule, koji su 29. listopada 2009. potpisali tadašnji rektor Sveučilišta u Zagrebu Alekса Bjeliš i vlasnici Kule. Europska komisija odobrila je Sveučilištu u Zagrebu 29. studenog 2011. na 32 mjeseca financiranje projekta *Jankovic Castle: historic site, generating sustainable development of the Ravni Kotari region* iz svojega programa *Preparatory actions for preserving and restoring cultural heritage in conflict areas in the Western Balkans for the year 2010*. Voditelj programa bio je D. Roksandić, a partneri programa bili su Sveučilište u Padovi, Centar za mirovne studije, Društvo za obnovu i revitalizaciju Kule Stojana

obrazovanja Centar je sudjelovao u reorganizaciji nastavnih programa na različitim razinama, od najavljenoga poslijediplomskoga doktorskoga studija *Hrvatska povijest i kultura u ranome novom vijeku* do utemeljenja specijalističkog usmjerjenja *Rano-novovjekovna povijest – Europske regije i hrvatska povijest u ranome novom vijeku, cca. 1450–1800: habsburška, mletačka i osmanska imperijalna baština u komparativnoj perspektivi*, koje se izvodi od 2008/09. godine. Ostvareno je također nekoliko izbornih, diplomskih i doktorskih kolegija, od kojih se svakako ističe *Jadranska/mediteranska radio-nica*. Ukupno su u organizaciji Centra održane četiri Jadranske/mediteranske radionice. Prve dvije organizirane su u travnju 2016. i listopadu 2017. godine u suradnji s doktorskim studijem *Moderna i suvremena hrvatska povijesti u europskom i svjetskom kontekstu*, Doktorskim studijem arheologije, doktorskim studijem *Povijest stanovništva* Sveučilišta u Zagrebu, odnosno u suradnji sa Sveučilištem u Dubrovniku i Badisches Landesmuseum u Karlsruheu. Godine 2023. održana je i treća radio-nica u obliku posebna niza okruglih stolova povodom objavljivanja hrvatskog izdanja knjige *Povijest Jadrana. More i njegova civilizacija* (2022), kojoj je autor Egidio Ivetić, profesor povijesti Sredozemlja i ranoga novoga vijeka na Sveučilištu u Padovi te ravnatelj Instituta za povijest Venecije, inače dugogodišnji suradnik Centra. Posljednja radionica

Jankovića – Mostovi, Srpsko kulturno društvo „Prosvjeta“, Ministarstvo kulture, Konzervatorski odjel u Zadru te Etnografski muzej u Beogradu.

Od 2016. godine odlukom Fakultetskoga vijeća pokrenut je projekt digitalizacije arhivskoga gradiva u Arhivu Filozofskoga fakulteta i razvjeta digitalne humanistike u suradnji Centra i Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti, kojim su koordinirali profesori Hrvoje Stančić i Drago Roksandić, a u projekt je također uključen ICARUS Hrvatska. U projektni su tim kao članovi uključeni i suradnici Centra. Na projektu digitalizacije zapisnika Profesorskoga zbora Mudroslovnoga fakulteta od 1874. godine do početka „digitalne ere“ na Filozofskome fakultetu sudjelovao je Matko Globačnik. Trenutno se provodi digitalizacija arhiva Zavoda za hrvatsku povijest.

Između 2018. i 2022. u dva je mandata voditelj Centra Hrvoje Petrić s Odsjeka za povijest. U to vrijeme uspostavljen je Ekohistorijski laboratorij Centra, a velik naglasak stavljen je i na objavljivanje časopisa *Ekonomika i ekohistorija* (ukupno pet brojeva). Velik dio mandata obilježen je međutim izbijanjem globalne pandemije te potresima koji su pogodili Zagreb, Sisak i Petrinju, odnosno suočavanjem s posljedicama tih događaja. Ipak, u tom je razdoblju Centar organizirao ili suorganizirao ukupno sedam znanstvenih skupova i okruglih stolova, šesnaest predstavljanja knjiga i tri izložbe. Od 2022. za voditelja Centra izabran je Filip Šimetin Šegvić s Odsjeka za povijest. Od tada Vijeće Centra, uključujući vanjske suradnike, čine: Michal Brandl (zamjenica voditelja, Katedra za židovske studije i istraživanje Holokausta), Darko Babić (Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti), Andriana Benčić Kužnar (Odsjek za sociologiju), Tomislav Brandolica (Znanstveni zavod Fakulteta hrvatskih studija), Branimir Brgles (Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje), Sanja Cvetnić (Odsjek za povijest umjetnosti), Matko Globačnik (nakladnička kuća Plejada), Ivana Hebrang Grgić (Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti), Marta Janković (diplomirana povjesničarka), Marko Jelenić (Osnovna škola Petra Studenca), Danijela Lucić (Odsjek za sociologiju), Ljudevit Fran Ježić (Odsjek za filozofiju), Samanta Paronić (Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli), Hrvoje Petrić (Odsjek za povijest), Luka Pejić (Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku), Tihana Petrović Leš (Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju), Martin Previšić (Odsjek za povijest), Marijeta Rajković Iveta (Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju), Sanja Roić (Odsjek za talijanistiku), Sanja Šakić (Text shop), Dino Staničić (leksikografski suradnik Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža), Danko Šourek (Odsjek za povijest umjetnosti), Ivica Šute (Odsjek za povijest), Tanja Trška (Odsjek za povijest umjetnosti) i Tijana Vokal (studentica povijesti) te emeritirani profesori Mirjana Polić Bobić i Drago Roksandić.

Tijekom godina Centar se postupno razvio kao mjesto pokretanja, osmišljanja i organizacije znanstvenih, stručnih i stručno-popularnih manifestacija. Samo 2022. i 2023. godine Centar je suorganizirao ili samostalno organizirao dva veća međunarodna znanstvena skupa, četiri okrugla stola, jedan znanstveni kolokvij, pet predstavljanja knjiga, tri javna predavanja i dvije izložbe te sudjelovao u organizaciji ljetne škole. Za organizacijski dio odgovorna je pritom sekcija zadužena za znanstvene tribine, koju vodi Filip Šimetin Šegvić. Događanja te sekcije organiziraju se u dvama temeljnim okvirima. Prvo, aktivnosti se organiziraju u sklopu projekata koji se izvode unutar Centra i u dogовору s voditeljima projekata, kako bi se pružila dodatna podrška i suradnja. Drugo, sekcija organizira događanja i samostalno ili u suradnji s drugim odsjecima, katedrama ili institucijama izvan Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, birajući teme i goste koji se uklapaju u širok općeniti program Centra.

Osim toga razvila se i bogata nakladnička djelatnost Centra. Od 2009. do kraja 2023. u izdanju ili suizdanju Centra objavljena su 22 sveska iz „Biblioteke Desničini susreti“, devet svezaka „Dijaloga s povodom“

Zajednička fotografija članova Vijeća i vanjskih suradnika Centra za inovativne studije, slijeva nadesno: Darko Babić, Sanja Roić, Ivica Šute, Hrvoje Petrić, Tomislav Brandolica, Drago Roksandić, Matko Globačnik, Filip Šimetin Šegvić, Michal Brandl, Mirjana Polić Bobić, Ivana Hebrang Grgić, Tijana Vokal, Tihana Petrović Leš, Samanta Paronić.

te tri iz serije „Novi pristupi“. Godine 2022. pokrenute su biblioteke „Triplex Confinium“ (do sada dva otisnuta sveska), „Studije“, „Posebna izdanja“ te „Kritika, revizija, vrelo“. Naročito se pritom ističe biblioteka „Studije“, u sklopu koje od 2023. izlaze istraživačke monografije. Autori su prvih dvaju svezaka Zvjezdana Sikirić Assouline i Melita Vukina (*Sramotna knjiga. Odgoj i škola, disciplina i dječaci druge polovine 19. stoljeća*) te članovi Centra Hrvoje Petrić i Tomislav Brandolica (*Ekonomski zbilja je crvena nit povijesti: hrvatska historiografija i ekonomski historija*). Pored toga uveden je i Urednički savjet Centra, koji predvodi voditelj, a članovi su mu još Ivana Hebrang Grgić, Marta Janković, Danijela Lucić, Martin Previšić i Drago Roksandić te Boris Bui iz FF pressa.

Među drugim razvijenim djelatnostima Centra dva su posebna projekta. *Ekohistorijski laboratorij* uspostavljen je 2018. godine kao poticaj sinergiji okolišne humanistike, odnosno s usmjerenjem prema transdisciplinarnom umrežavanju na Filozofskome fakultetu i Sveučilištu u Zagrebu s izraženom potrebom daljnega jačanja suradnje društvenih i humanističkih znanosti s prirodnim znanostima u Republici Hrvatskoj i inozemstvu. U sklopu laboratorija održavaju se javna ili gostujuća predavanja nastavnika, a u suizdavaštvu Centra izlazi i časopis *Ekonomski i ekohistorija: časopis za gospodarsku povijest i povijest okoliša*. Radi se o časopisu kategorije A1 koji izlazi od 2005. godine, od kada je objavljeno ukupno 18 svezaka. Voditelj je *Ekohistorijskog laboratorija* od njegove uspostave Hrvoje Petrić. Drugi je projekt *Mikrohistorijska radionica*, u sklopu koje je objavljen zbornik *Mikrohistorija: pola stoljeća inovacija* (2022), kao teorijski i metodološki

priručnik s prijevodima ključnih tekstova s toga područja. Radionica je osim toga potaknula niz predstavljanja, stručnih rasprava i drugih događanja. Od uspostave radionice do 2023. voditelji su joj Luka Pejić, potom Marko Jelenić, a od 2023. godine Samanta Paronić.

Centar je također uspostavio bogatu suradnju s brojnim inozemnim i domaćim znanstvenim ustanovama, među kojima ističemo: Orientalni institut Univerziteta u Sarajevu, mreža NISE – National Movements & Intermediary Structures in Europe (utemeljena na Sveučilištu u Antwerpenu), Zavod za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Varaždinu, Odsjek za etnologiju Zavoda za povijesne i društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu, Odjel za povijest Sveučilišta u Zadru, Znanstveni zavod Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, Filozofski fakultet Sveučilišta u Ljubljani, Institut za književnost i umetnost u Beogradu, Sveučilište u Padovi, Zemaljski muzej u Karlsruheu – *Badisches Landesmuseum* itd. Krajem travnja 2024. održano je u Pomorskome muzeju u Pesaru prvo otvorenje izložbe *Jadransko i jonsko brodovlje u novom vijeku (1650–1850) / Navigli dell'Adriatico e dello Ionio in Età Moderna (1650–1850) / Τα πλοία της Αδριατικής και του Ιονίου στους Νεότερους Χρόνους (1650–1850) / Adriatic and Ionian Ships in the Modern Age (1650–1850)*, kojoj su autori Zrinka Podhraški Čižmek, Luigi Divari i Maria Lucia De Nicolò, a realizaciju koje je među ostalim uglednim institucijama od početka podupirao i Centar.

Na sjednici Vijeća Centra 25. siječnja 2024. dogovoreno je preimenovanje u Centar za inovativne studije Filozofskog fakulteta, s engleskom inačicom Centre for advanced studies at the Faculty of Humanities and Social Studies. Članovi Centra smatrali su naime da je takva promjena u skladu s dugotrajnim procesom širenja djelatnosti pojedinih članova Centra, kao i njega sama, odnosno internih stručnih, istraživačkih i znanstvenih ciljeva koji već dulje vrijeme uvelike nadilaze isključivo komponente komparativne historije i interkulturnalizma. Promjena imena formalizirana je 22. travnja 2024, kad je odobrena na Fakultetskome vijeću. Time se ostvaruje nov korak na temelju dosadašnje tradicije i rada Centra, što u suštini znači propitivanje inovacijskih potencijala društvenih i humanističkih znanosti, odnosno poticanje i organiziranje stručnih rasprava o različitim teorijskim, metodološkim i praktičnim aspektima tih znanosti u suvremenosti.

Hrvoje Petrić
Filip Šimetin Šegvić

